

A Balassagyarmati Törvényszék dr. Bövíz László (3100 Salgótarján, Pécskő út 11. II. lph 1/3. szám alatti) ügyvéd által képviselt (..... szám alatti lakos) **felperesnek** – a Nadray Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Falk Miksa u.3. ügyintéző dr. Nadray Katalin ügyvéd) által képviselt **Rt.** (..... szám alatti) **alperes** ellen, munkáltatói baleseti *kártérítés megfizetése* iránt indított perében – amely perbe az alperes pernyertessége érdekében a László Ügyvédi Iroda, (3300 Eger, Bercsényi Miklós u. 35. ügyintéző dr. László György ügyvéd) által képviselt **Biztosító Zrt.** (.....) beavatkozott – a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. szeptember 14-én kelt ...M...../2014/62. számú közbenső ítélete ellen a felperes 63. sorszámu, az alperes 64. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet

A törvényszék az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy a felperes 2013. november 30-án bekövetkezett munkabalesetből eredő kára tekintetében az alperes kártérítési felelőssége teljes mértékben fennáll.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) Ft fellebbezési perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közbenső ítéletével a 2013. november 30-án történt munkabalesettel összefüggésben a felperest ért károkért az alperes kártérítési felelősségét 70%-os mértékben állapította meg, ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét a jogalap tekintetében elutasította.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság először ismertette a felperes keresetlevelében, az alperes ellnkérelmében foglaltakat, a bizonyítási indítványokat, a csatolt iratok tartalmát, az alperes belső vizsgálata meghallgatási jegyzőkönyveit. Ezt követően ismertette az elsőfokú bizonyítás adatait, a tanúvallomásokat, Greskó Gábor kirendelt munkavédelmi szakértő véleményének tartalmát, mintegy a tényállás elemeiként, majd ismételten a felek nyilatkozatait.

A felperes közbenső ítélet meghozatalát kérte annak megállapítása mellett, hogy az alperest a 2013.11.30 napján bekövetkezett balesettel összefüggésben 100%-ban terheli kártérítési felelősség. Az alperes jogalap hiányában kérte a felperesi kereset teljes elutasítását. Másodlagosan a felperesre terheőbb 70%-os vétkes közrehatás mértékét kérte megállapítani. A beavatkozó is ehhez az ellenkérelemhez csatlakozott.

Kitért a munkaügyi bíróság arra, hogy mellőzte a felperes azon bizonyítási indítványát, amelyben a korábban lezajlott munkavédelmi és megtérítési közigazgatási per iratainak a perhez való csatolását és figyelembe vételét kérte, mivel jelen esetben a felperes és az alperes munkajogi kártérítési felelősségét vizsgálta, és a közvetlen perbeli bizonyításra alapozta a tényállás megállapítását. (1-13. oldal)

Az ítélet utolsó három oldalán állapított meg tényállást a bíróság és mérlegelte a bizonyítékokat. Megállapította, hogy a perbeli balesettel érintett száraz porleválasztó berendezésre vonatkozóan, annak karbantartási-javítási munkafázisára az alperes a 2013.11.30. napján bekövetkezett balesetkor rendelkezett a jogszabályoknak megfelelő érvényes és hatályos kockázatértékeléssel, kockázat elemzéssel.

A gyári megfelelőségi bizonylattal rendelkező száraz porleválasztó berendezés üzembe helyezése, próbaüzeme, időszakos felülvizsgálata megfelelően volt dokumentálva, alkalmas volt az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzésre.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a perben csatolt oktatási napló iratok alapján tényként volt megállapítható, hogy a felperes többször, több ízben a balesetet megelőzően *általános* munkavédelmi oktatásban részesült, mind elméleti, mind gyakorlati formában.

Ezen iratok alapján tényként az is megállapítható volt, hogy *konkrétan a száraz porleválasztó tisztításával kapcsolatos tájékoztatás, illetve az abba való bemenetel tiltása nem került rögzítésre.*

Alperes által a perben többször hivatkozott, és a szakértők által is értékelt Kezelési utasítás 2.5 pontja szerinti értesítési kötelezettség körében nem került a perben bizonyításra az alperes részéről, hogy ezen szakmai protokollt a felperes ismerte. Önmagában az sem került bizonyításra, hogy magát a Kezelési utasítást ténylegesen ismerte a felperes. Alperes nem bizonyította a perben, hogy felperes ténylegesen tudott arról, hogy a kettős csappantyú feletti dugulás kívülről történő elhárításának sikertelenségét követően a karbantartó szervezet (TMK), illetve a közvetlen munkairányítója felé terhelte volna a felperest tájékoztatási kötelezettség.

Tényként volt megállapítható ugyanakkor az elsőfokú ítélet szerint az oktatási napló iratanyag alapján, hogy a perbeli balesetkor a felperes munkavégzésének tárgyát képező big-bag zsákok cseréjéhez, a telítettség ellenőrzéséhez, a zsákok targoncával történő elszállításához, a kettős csappantyú feletti rész esetleges kézi, kívülről történő takarításához szükséges általános munkavédelmi, munkabiztonsági, munkaszervezési ismeretekkel a felperes ténylegesen rendelkezett / rendelkeznie kellett.

A perbeli balesetkor fennállt *munkaszervezési, munkairányítási körülmények* kapcsán a bíróság a perben lefolytatott felperesi, valamint tanú meghallgatások 8., 15. sz. jegyzőkönyvben rögzített szembesítéseinek eredményeként tényként azt tudta megállapítani, hogy a perben nem került minden kétséget kizáróan bizonyításra az, hogy a baleset napján utasította volna a felperest, hogy a száraz porleválasztóba menjen be és ott a csigasor alatt a csappantyú feletti részt kézi eszközzel belülről takarítsa le.

A perben ugyancsak *nem került minden kétséget kizáróan bizonyításra*, hogy a baleset előtt adott vagy nem adott a felperes részére villáskulcsot, ezzel kapcsolatban a tanú is ellentmondó nyilatkozatot tett.

Nem került bizonyításra azon felperesi állítás sem, miszerint a száraz porleválasztóba történő behatoláshoz szükséges alumínium létrát vitte volna oda a száraz porleválasztóhoz közvetlenül a baleset előtt.

Minden kétséget kizáróan bizonyításra került az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkairányítás, munkaszervezés körében, hogy nem adott utasítást sem-nak, sem a felperesnek a száraz porleválasztó belülről, kézi erővel történő tisztítására.

A 8. sz. és 15. sz. jegyzőkönyvben rögzített és a felperes közötti szembesítések eredményeként a munkabaleset körülményei körében tényként azt lehetett megállapítani, hogy..... minimum 15 percre elhagyta a száraz porleválasztót. A leállított állapotban lévő száraz porleválasztóhoz a perben *nem bizonyított körülmények között került oda az alumínium létra*, amelyen kb. 3 méteres magasságba a felperes felment a szervizajtóhoz, majd az azon lévő csavart meglazítva bement a száraz porleválasztó belsejébe.

A behatolásra a szakértői véleményben is rögzített 22 perces üzemszünetben került sor, mivel folyamatosan működő berendezésnél sem automata, sem kézi üzemmódban a fenti behatolás nem lehetséges.

A perbeli baleseti munkaszervezési körülményekkel kapcsolatban ugyancsak tényként lehetett megállapítani, hogy volt megbízva művezető által a felperesi munka ellenőrzésével és irányításával. Ebben a körben *bizonytalansági tényezőként* volt megállapítható, hogy..... általa is közelebbről meg nem határozott ideig a kollégákkal beszélgetve maradt távol a száraz porleválasztótól. (8. sz. jkv.)

A bíróság a felperes által a keresetlevélben hivatkozott munkavédelmi szabályok megsértése körében nem találta bizonyítottnak az Mvt. 54.§ (1) bekezdés i.) pontja szerinti nem megfelelő alperesi utasítást, tekintettel arra, hogy a perbeli bizonyítási eszközök alapján megállapítható volt, hogy egyértelmű utasítást adott a száraz porleválasztó (külső) tisztítására, az öntőtégelyek javítására. A perben ugyanakkor nem került bizonyításra a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként sem, hogy utasította volna a felperest a száraz porleválasztóba történő behatolásra.

Önmagában az a körülmény, hogy felperes-tel 2013. májusban tisztította a porleválasztó belsejét, nem bizonyítja *ítéleti bizonyossággal*, hogy ez alperesi gyakorlat lett volna. Erre vonatkozóan ugyan hivatkozott is a 15. jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomásában, de a köztudomású információ forrását nem jelölte meg, ő maga szemtanúként azt nem látta.

A felperes által hivatkozott Mvt. 54.§ (7) bekezdés a), b) c) pontjai közül a bíróság a fenti tényállás mellett ugyancsak nem találta bizonyítottnak az a) és c) pontokban rögzített szükséges utasítások és tájékoztatások munkavégzést megelőző közlésének hiányát sem, és a megfelelő munkaeszközök hiányára való hivatkozást sem.

Ugyanakkor a munkaügyi bíróság a perbeli tényállás mellett az Mvt. 54.§ (7) bekezdés b) pontjában rögzített *ellenőrzés hiányát* megállapította a tekintetben, hogy a felperes irányításával, ellenőrzésével megbízott munkairányító a perben minden kétséget kizáró módon meg nem állapított időre, de minimum 15 percre magára hagyta a felperest és annak munkavégzését nem ellenőrizte.

Tekintettel arra, hogy a perbeli tényállás mellett, amennyiben a felperesnek kellett az alumínium létrát beszereznie, feltámasztania a szervizajtóhoz, azt kulccsal kinyitnia, a száraz porleválasztóba kb. 3 m magasan behatolnia, ott takarítást végeznie – ezen fázisok, bizonytalan időre, mind kiestek ellenőrzési tevékenységéből, amely mulasztással az Mvt. 54.§ (7) bekezdés b) pontjában rögzített munkáltatói kötelezettségnek nem tett maradéktalanul eleget az alperes. Az Mvt. szerinti *munkáltatói ellenőrzés megvalósításával az alperes elháríthatta volna a perbeli baleset bekövetkezését.*

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a perbeli tényállás mellett nem találta bizonyítottnak az Mt. 166.§ (2) bekezdés b) pont szerinti kizárólagos és a munkáltató részéről el nem hárítható felperesi munkavállalói magatartást, amellyel az alperes a perben kimenthette volna az objektív alapú kártérítési felelősségét.

Ebben a körben utal a bíróság arra is, hogy az alperes és a szakértők által is hivatkozott és 5-A-2. alatt csatolt száraz porleválasztó üzemeltetéséhez rendszeresített Kezelési utasítás 2.5 pontja szerint is magához a berendezés technológiai működéséhez kapcsolhatóan fennállt / fennáll annak a lehetősége, hogy a száraz porleválasztó belsejében, a kettős csappantyú feletti részben, feltapadások képződhetnek, és emiatt elakadás jelentkezhet a porleválasztás során. Ezt alátámasztó előadást tett, és is a szakvéleményéhez csatolt meghallgatási jegyzőkönyvekben. A perben nem került bizonyításra, hogy ezen utasítást a felperes ténylegesen ismerte.

A felperes ugyanakkor az elsőfokú ítélet szerint a perbeli tényállás mellett minden kétséget kizáróan súlyosan szabályszegő módon, megsértve az Mvt. 60.§ (1) bekezdését, és az Mt. 52.§ (1) c) pontját,

járt el azzal, hogy a saját testi épségét már a támasztólétra alkalmazásával is veszélyeztetve, bement a száraz porleválasztó belsejébe. Ezzel az MK 31.sz. állásfoglalásban is rögzített munkavállalói vétkes közrehatási alakzatok közül minimum eshetőlegesen szándékkal megvalósított szabályszegéssel alapot adott az Mt. 167.§ (2) bekezdéséből a vétkes munkavállalói magatartás alkalmazására.

A bíróság mindezek alapján a perbeli tényállás alapjául szolgáló bizonyítási eszközök együttes értékelése és mérlegelése mellett a kármegosztás során az alperest nagyobb mértékben terhelő 70%-os kárfelelősségi mérték mellett 30%-ban állapította meg a felperes vétkes közrehatásának a mértékét, és erre tekintettel a felperes kereseti kérelmét a jogalap körében a fentieket meghaladóan elutasította.

A felperes fellebbezésében a közbenső ítélet megváltoztatását keresetével egyezően úgy kérte, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg az alperes teljes felelősségét a bekövetkezett kára tekintetében. Hivatkozott korábbi álláspontjának megfelelően arra, hogy életszerűtlen az, hogy egy ilyen acélmonstrum belsejébe csak úgy magától bemegy egy ember, segítség nélkül oda nem is lehet egyébként bejutni.

Kétségtelenül bizonyítható volt tanú vallomásaival is az, hogy korábban is hajtott már végre a felperes ilyen belső tisztítást és – tagadásával ellentétében – az utasítást adó főnöke vitte neki oda az alumínium létrát és egy erre a célra hegesztett lapátot, amivel belülről végezte el a tisztítást. A szerelőnyílás csavarjainak meglazításához szükséges kulcsot pedig vitte neki oda.

Az alperes tanúi érdekelt tanúk az alperes munkavállalói, szakértői szerepe pedig vitatható, mivel az alperes bízta meg és az alperes munkavállalójává vált és ma is az. A közigazgatási perben a bíróság ki is zárta az ő véleményét a bizonyítási eszközök közül.

Greskó Gábor a perben kirendelt szakértő pedig érdemben nem tudott hozzájárulni a per megítéléséhez, mivel véleménye hipotéziseken alapult. A felperes utasítására végezte el a berendezés belsejében a munkát, mint ahogy korábban is ezt feltétel nélkül hajtotta végre. Kiemelte azt is, hogy az ítélet szerint is a kapcsolóberendezés egy mindenki által átjárásra használt teremben van, nincs elzárva, akár véletlenül is meg lehet nyomni a gombokat. A felperes a baleset napján nem munkakörébe tartozó feladatot végzett, túlmunkavégzésre volt berendelve, és az utasítást követlen munkairányítója adta.

Ezért kétségtelen volt az ítéletben annak megállapítása, hogy művezető nem adott ilyen utasítást, hiszen azt nem is állította soha a felperes sem. A berendezésbe való bejutáshoz nem csak utasítása szolgált alapul, hanem még is segítséget nyújtott azzal, hogy szerszámot adott az ajtó kinyitásához. Álláspontja szerint a közigazgatási perek anyaga szorosan kapcsolódik a jelen per megítéléséhez, alátámasztják az alperes 100% mértékű felelősségét.

Az alperes fellebbezésben a közbenső ítélet megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a baleset a felperes elháríthatatlan magatartása miatt következett be.

Másodlagosan az alperes kártérítési felelőssége mértékének 30%-ra való leszállítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes súlyosan kirívó szabályszegő magatartásával túlnyomórészt közrehatott a baleset bekövetkezésében. Az alperes álláspontja szerint a bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, azonban a bizonyítékok értékelése során téves, iratellenes következtetést vont le az alperes ellenőrzési kötelezettségének terjedelme tárgyában.

A berendezés üzembe helyezése során valamennyi munkavállaló részt vett munkavédelmi oktatáson, a felperes is. Akkor felhívták a figyelmet arra, hogy a berendezésbe tilos a bemenetel, erről valamennyi személynek tudomása volt, annak ellenére, hogy az oktatási naplókban ez a figyelemfelhívás kifejezetten nem került rögzítésre. Fenntartotta elsőfokú eljárásban kifejtett

álláspontját az alperes abban is, hogy nem is kellett kioktatni egyébként a felperest a berendezés működéséről, mert a berendezésnek nem ő volt kezelője.

A porleválasztó berendezés zárt rendszerű működése során a környezetében lévők tekintetében veszélyforrásokat nem tartalmaz. A berendezésbe a földtől három méter magasságban elhelyezkedő nyíláson lehet csak bejutni, amely csavarral volt rögzítve. Segédeszköz nélkül tehát a nyíláson át nem lehet bejutni a berendezésbe. A berendezés öntisztítást végez, ezért a munkavállalók feladata csak a porzsák ellenőrzésére terjed ki.

A munka irányítással pedigt megbízta az alperes, aki folyamatosan figyelemmel kísérte a felperes munkavégzését, a munkaközi szünetre pedig a munkairányító nem adott ki feladatot a felperesnek. Nem terjedhet ki ezért a munkáltatói ellenőrzés a munkavállaló munkaközi szünetben kifejtett magatartására, illetve arra az időszakra, amikor nem kerül sor részére feladat meghatározására, ezért az alperes álláspontja szerint a baleset időszakára a felügyelet szükségtelen is volt. Mindezek miatt az alperesnek az volt az álláspontja, hogy a felperes kizárólagos, el nem hárítható magatartásának következménye a baleset, amennyiben azonban a felelősség alól nem tudná magát kimenteni az alperes, ez esetben a munkavállalóra terhesebb kárviselési arányt tartott megállapíthatónak, mivel az alperes a biztonságos munkavégzés körülményeit biztosította.

A beavatkozó nem fellebbezett, de észrevételében az alperes fellebbezésében foglaltakat tartotta alaposnak, vitatva az elsőfokú bíróság mérlegelését.

Az iratok felülvizsgálata alapján és a felperes által kért közigazgatási periratokban foglalt bizonyítékokat is figyelembe véve a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezése alapos.

A tényállást a következőkkel kell kiegészíteni és a káresemény tekintetében pontosítani.

..... sérült folyékony fémszállító munkakörben foglalkoztatott munkavállaló 2013. november 30. napján, túlműszakban, kollégájával, olvasztárral az öntödei kúpoló kemence szárazpor-leválasztó berendezésének üresjáratú tisztítását végezte. Feladatuk a porleválasztó berendezéssel kapcsolatban a kezelési utasítás 2.5. tisztítás pontja szerinti tisztítás elvégzése volt. Ezen tényt a munkabaleseti jegyzőkönyvben is rögzítette a munkáltató. Továbbá feladatukat képezte, hogy az automatikusan működő kihordócsiga alatti porgyűjtő big-bag zsákok telítettségét figyelemmel kísérjék és ha a zsákok megteltek, kicseréljék villás targonca segítségével. A munkát reggel 5 óra 50 perctől kezdve időszakosan végezték egyéb feladataik pl.: az öntőtégely javítás, tapasztás mellett. A sérült 12 óra körül ellenőrizte a big-bag porgyűjtő zsákokat, majd az elakadás, feltapadás megszüntetése miatt bemászott a berendezés kihordó csigájának zárt terébe a szervizajtón keresztül. A kihordócsiga elindult, és a munkavállaló bal lábát beszorította a csiga és a csigaház közé. A sérültet a kórházba szállítást követően megműtötték, ahol részben amputálták a bal lábát, térd alatt fél lábszár magasságában. A foglalkoztató 2014. január 16-án kelt jogerős határozatával a balesetet üzemi balesetnek ismerte el.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a korábban lefolytatott közigazgatási perekben hozott ítéletekben megállapított tényállás is figyelembe vehető az perbeli bizonyítás mellett a kárfelelősség elbírálásakor, ezért azokat a másodfokú bíróság a felperes indítványára beszerezte a fellebbezési eljárásban.

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi BíróságM..../2016/5. (a másodfokú eljárásban ezt az ítéletet a törvényszékMf./9.számú ítéletével hagyta helyben), az ..M...../2014/15. ÉsM...../2014/10. számú ítéleteiben hozott döntést a munkabaleset hatósági, közigazgatási eljárársbeli következményei vonatkozásában, a tényállást – a jelen perben is nagyrészt érintett

bizonyítékok értékelése alapján – azonosan állapította meg a közigazgatási perekben.

A bíróság a munkavédelmi határozat bírósági felülvizsgálata kapcsán indult eljárásban bizonyítottan találta azt a tényt, hogy a sérültnek a balesetet megelőzően csak a big-bag zsákok cseréjének munkafolyamata került ismertetésre az oktatáson. A berendezésnél végzett tisztítási folyamat során előforduló veszélyekről, betartandó szabályokról nem volt szó. nyilatkozata szerint a kezelési utasítást nem ismerte, holott a kezelési utasítás 2.5. pontja tartalmazza azt, hogy a tisztítás során milyen szabályokat kell betartani, a szervizajtót tilos kinyitni, azon tilos bemászni. Helytálló azon hatósági következtetés, hogy megfelelő oktatás hiányában a munkavállaló nem ismerte annak a berendezésnek a veszélyeit, amelynek tisztítási műveletében rendszeresen és tevékenyen részt vett. Nem volt megfelelő információk birtokában a sérült arra vonatkozóan, hogy mit tehet és mit nem tehet meg.

A teljes és pontos, a porleválasztó berendezésre vonatkozó oktatás megléte esetén megelőzhető lett volna a baleset. Az oktatással kapcsolatos kötelezettségét a munkáltató bizonyíthatóan elmulasztotta, megsértve ezzel az Mvt. 55.§ -ban foglalt jogszabályi rendelkezéseket.

.....-nak tudnia kellett arról, hogy az irányítása alatt álló munkavállaló a baleset napján szabálytalan tevékenységet végez, a berendezést ő tudta átállítani automata üzemmódról kézi üzemmódra. mint munkairányító ismerte a kezelési utasítás 2.5. pontjában meghatározott különös szabályt, azt azonban nem tartatta be az általa irányított munkavállalókkal.

Az alperes a jogerős határozatokat nem támadta felülvizsgálati kérelemmel.

Az elsőfokú bíróság a kártérítési perben hozott közbenső ítéletében helyállóan hivatkozik arra, hogy az okirati bizonyítékok alapján az volt megállapítható, hogy a porleválasztó tisztításával kapcsolatos tájékoztatás, illetve az abba való bemenetel tiltása nem került rögzítésre. A felperes a kezelési utasítást ténylegesen nem ismerte meg. Ezt azonban a munkavédelmi kötelezettségszegés körében nem értékelte az alperes terhére.

Iratellenesen állapította meg azonban az elsőfokú bíróság ítéletében azt, hogy „minden kétséget kizáróan” nem került bizonyításra, hogy a baleset előtt adott vagy nem adott a felperes részére villáskulcsot, a tanú is ellentmondó nyilatkozatot tett ezzel kapcsolatban.

Ezzel ellentétben a jelen per irataihoz is csatolt vizsgálati összefoglaló jelentést (22. sorszámú mellékletben) tartalmazza (született-ben) nyilatkozatát a közigazgatási perben is csatolt (M.35/2016.) iratokkal egyezően, amely szerint adott a felperesnek 2-3 darab villáskulcsot és mondta neki, hogy ha végez majd tegye vissza.

A jelen per iratainál 5. sorszámmon található által készített szakvélemény melléklete is tartalmazza a 2014. június 12-én tartott meghallgatás jegyzőkönyvét, amely szerint anyag-előkészítő, a balesetet követő évben feltett kérdésre is ugyanazt a választ adta, mint korábban, amely szerint adott-nek szerszámokat. Ez pedig az elsőfokú ítéleti állásponttal szemben kétséget kizáró bizonyítéknak tekinthető és konkrétan az alperes felelősségi körébe tartozik. Ezzel az alperes segítette elő a baleset bekövetkezését, hiszen maga az alperes hivatkozik arra, hogy szerszámok nélkül nem is lehet kinyitni a berendezésen lévő nyílást, amelyen át be lehet menni a csiga szerkezetéhez, ami az alperes sérülését okozta.

Helytelenül veszi át az elsőfokú bíróság az alperes saját vizsgálatában az általa megbízott szakértő által felvetett olyan bizonyítási módot, ami szerint „kétséget kizáróan nem került bizonyításra” valamilyen tény a balesettel kapcsolatosan.

Ilyen bizonyítási szabály nem szerepel a polgári perrendtartásban és a jövőben hatályba lépő eljárási törvény sem tartalmaz ilyen bizonyítási szabályt. Azért is helytelen e tekintetben az elsőfokú bíróság álláspontja, mert azt, hogy a felperes közrehatása valósult meg a baleset bekövetkezésében, az alperesnek kell bizonyítania, és a bizonyítás sikertelensége az alperes terhére értékelendő.

Ugyanez a bizonyítási teher vonatkozik az ítélet szerinti arra az esetre is, hogy „nem bizonyított körülmények között került oda az alumínium létra” a berendezéshez.

Ezt a bizonyítatlanságot szintén nem a felperes terhére kell értékelni, mert az alperes köteles megakadályozni a baleset bekövetkezésének lehetőségét.

Utal arra is az elsőfokú bíróság indokolásában, hogy az alperes terhére kell értékelni a megfelelő ellenőrzés hiányát a munkáltató részéről a felperes tekintetében, hiszen az kétségtelenül megállapítható a bizonyítás adataiból, hogy legalább 15 percre magára hagyta munka irányító a felperest és munkavégzését nem ellenőrizte. Kiemeli az elsőfokú bíróság, hogy a munkavédelmi törvény szerinti munkáltatói ellenőrzés megvalósításával *az alperes elháríthatta volna a perbeli baleset bekövetkezését.*

Amennyiben azonban ez a hiányosság fennáll és a baleset teljes elháríthatósága biztosítható lett volna a megfelelő munkáltatói ellenőrzéssel, akkor ezt a hiányt teljes mértékben az alperes felelősségi körében kell figyelembe venni, ami a 100% mértékű kártérítési felelősségét alapozza meg.

Kitért arra is a bíróság, hogy is a porleválasztó berendezés belsejében végzett tisztítást a felperessel 2013. májusban, és erre a gyakorlatra is utalt tanúvallomásában, valamint arra, hogy ez mindenki előtt ismert volt.

Ezen tanúvallomásokból nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy „ítéleti bizonyossággal” nem állapítható meg, hogy az alperesnél gyakorlat lett volna az ilyen jellegű tisztítás.

..... tanúvallomásában meggyőzően adta elő, hogy „annyit kérdeztem-tól, hogy mit keres ott bent a felperes, ő erre azt mondta, hogy: „..... mindig így szoktuk ezt csinálni”. Teljesen életszerűen adta elő a tanú azt is, hogy amikor a szembestésekor ezt letagadta, meg akarta őt verni és a jegyzőkönyv készítőк fogták le. Ezt is elismerte.

Ugyanerre nézve tanú vallomása sem volt aggályos, amely szerint: „Amikor odakerültem 2013-ban a céghez, akkor volt az az eset, hogy a felperessel együtt mentem be a csigasorhoz, és a csappantyú feletti részt takarítottuk ki belülről.

Ennél a 2013. májusi esetnél mondta azt a-nek, hogy belülről is takarítsuk ki a csigát.”

A bírói kérdésre a csavarkulcsok használatára is visszaemlékezett a tanú a felperes észrevételét követően *(A felperes a szerviz ajtóhoz támasztott létrán állt, és a tanú adott a kezébe másik csavarkulcsot, hogy a szerviz ajtót levegye a felperes.)* „Rémlik, hogy mégis volt ilyen a baleset napján, amit a felperes állít.”

Nem lehet ezért vétkes magatartásnak minősíteni a felperesnek a munkavégzését, amelyet az alperes által feltételezett valamilyen ismeretlen indíttatása alapján, saját maga önkényesen kezdett volna meg.

A vétkes közrehatásra csak akkor hivatkozhatott volna alappal az alperes, hogyha bizonyítja, hogy a felperest munkavédelmi oktatás során konkrétan tájékoztatták a berendezésbe való behatolás súlyos veszélyeiről is, és ennek ellenére a veszély ismeretében mászott volna fel a berendezésbe.

Az alperes a korábbi berendezésben végzett munkavégzése alapján sem feltételezhette azt, hogy ha a berendezés áll, akkor váratlanul beindulva súlyos sérülést okozhat, akkor nyilvánvalóan ennek veszélyével nem számolhatott, így a súlyos eredmény bekövetkezésében közrehatása nem valósult meg.

Nem feltételezhető – az elsőfokú ítéleti indokolással szemben – az, hogy a felperes eshetőleges szándékkal súlyos sérülést kívánt volna magának okozni.

Utal is az oktatás hiányára perbeli tanúvallomásában az alperes munkavállalója is – aki egyébként az alperes megbízásából az alperesre nézve kedvező szakvéleményt készített – hogy ”20

perc után beindul a csiga, akkor is ha maga a burkolati rész, maga a csigadoboz üres. *Ezt sokan nem tudták..*”(8.jkv)

A felperes személyes nyilatkozata is ezzel egyező, amely szerint: „.....-nak erre a berendezésre külön tanfolyamot kellett elvégezni. Én arra vonatkozóan, hogy mi módon lehet azt takarítani, arról nem kaptam munkavédelmi oktatást. Nekem máskor is mondták, hogy menjek és takarítsam ki, mivel én férek oda be könnyen” (7. jkv.)

Mindezekén túlmenően nem volt figyelemmel az elsőfokú bíróság a perbeli iratokban megtalálható, a közigazgatási perben is becsatolt azonos tartalmú meghallgatási jegyzőkönyvre, amelyben közvetlenül a balesetet követően 2013. november 30-án hallgatta meg munkahelyi vezető-t.

A jegyzőkönyv szerint úgy nyilatkozott a felperes közvetlen munkairányítója, hogy „takarítás közben a kémlelő nyílást kinyitotta, bement a nyíláson.”

Ezután a munkahelyi vezetőnek az volt a kérdése, hogy volt-e lehetősége-nak megakadályozni, hogy a sérült bemenjen a nyíláson. Erre pedig a tanú azt a választ adta, hogy nem, ő lent volt és nem vette észre, hogy a felperes bemegy a berendezésbe.

Mindezek arra mutatnak, hogy a helyszínen tartózkodott és maga mondta el a vezetőknek rögtön a baleset után, hogy mi történt.

A jegyzőkönyv második oldalán az a tanú vallomásának konkrét tartalma, hogy ő a talajszinten tartózkodott, arra lett figyelmes, hogy kiabál a (felperes), hogy állítsa le a rendszert.

Ettől később már eltérően nyilatkozik, de a leghitelesebb, közvetlenül a baleset bekövetkezése után tett nyilatkozata lehet.

Ez pedig arra utal, hogy helytálló volt a felperes azon álláspontja, ami az M...../2014. számú közigazgatási perben csatolt munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság másodfokú határozatában is feltalálható, amely szerint nem életszerű, hogy a munkavállaló egészségügyi szünetben, egyedül, közvetlen munkairányítója utasítása és tudta nélkül olyan veszélyes munkafolyamatba kezdjen, amire nem utasították.

Ezt a lényeges körülményt sem értékelte az elsőfokú bíróság döntése meghozatalakor.

A perben beszerzett szakvélemény szerint az ellentmondásos vallomások értékelése nem a szakértő feladatkörébe tartozik, ezért csak feltételezett tényállás esetére adott véleményt záró észrevételeiben. E szerint azonban, ha a munka irányítójának tudomására jut, hogy a végzett tevékenység nem tartozik a munkavállaló feladatai közé, (így arról oktatásban sem részesült) vagy közvetlen veszély fenyegeti, a munkavégzést azonnal le kell állítani. A perbeli esetben pedig ez volt a bizonyítékok helyes értékelése alapján megállapítható tényállás.

Mindebből az következik, hogy a munkáltató felelőssége teljes mértékben megállapítható, az Mtv.54.§ (1) a) pont és (7) bekezdés a-b) és h) pontja alapján is.

Nem róható a felperes terhére az sem, hogy bizonyos esetekben van joga a munkavégzés megtagadására, mert az Mtv.63.§ (1) bekezdése szerint ez csak akkor lehetséges, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetni. A bizonyítás adataiból kitűnően ilyen veszélyről, ez irányú konkrét oktatás hiányában nem is tudott a felperes.

Mindezekre figyelemmel a törvényszék a tényállás kiegészítése és a bizonyítékok eltérő mérlegelésével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és az alperes kártérítési felelősségét az Mt. 166. § (1) bekezdése alapján teljes mértékben állapította meg. Az alperes hivatkozása az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felperes elháríthatatlan magatartására nyilvánvalóan alaptalan volt, ezt helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság is, illetve a

közigazgatási perekben eljáró bíróság is ezen az állásponton volt, amit utóbb az alperes sem vitatott.

Tekintve hogy a felperes fellebbezése eredményre vezetett, a fellebbezésben vitatott 30%-ra eső fellebbezési perérték alapul vételével, de a 2,5% mértékű ügyvédi munkadíjnál kisebb összegben – mivel a fellebbezésben nem kellett jelentősebb ügyvédi tevékenységet kifejtteni – az alperesre nézve is méltányosan kötelezte az alperest a törvényszék a felperes fellebbezési perköltsége viselésére a Pp. 239.§ és 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§(6) bekezdése alapján.

Balassagyarmat, 2017. február 9.

Dr. Barsi József s.k.
a tanács elnöke

Dr. Lenténé dr. Szombati Annamária s.k.
előadó bíró

dr. Nádai Mónika s.k.
bíró

a kiadmány hitelül: